

FAKULTETA ZA ŠPORT
Inštitut za šport
Gortanova 22, Ljubljana

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
TRENER PRO

Robert Misja
Psihologija športa II

SKUPINSKA DINAMIKA EKIPE FC KOPER V SEZONI 2009/2010

Oliver Bogatinov

Koper, maj 2010

Kazalo

1.	SITUACIJA, V KATERI JE EKIPA.....	3
1.1.	Tradicija in vizija moštva in kluba.....	3
1.2.	Struktura kluba.....	8
2.	ZNAČILNOSTI IGRALCEV- SESTAVA EKIPE.....	9
2.1.	Skupna količina vseh značilnosti in sposobnosti igralcev.....	9
2.2.	Homogenost in nehomogenost igralcev.....	10
2.3.	Kompatibilnost igralcev.....	10
3.	STRUKTURA EKIPE.....	11
3.1.	Razvoj skupine- ekipe.....	11
3.2.	Elementi strukture skupine-ekipe.....	12
3.2.1.	Pozicija v ekipi.....	12
3.2.2.	Status.....	12
3.2.3.	Vloge.....	12
3.2.4.	Norme.....	13
4.	KOHEZIVNOST EKIPE.....	13
5.	PROCESI V EKIPI.....	14
5.1.	Cilji in postavljanje ciljev.....	14
5.2.	Komunikacija, sprejemanje odločitev in atribucije v ekipi.....	14
5.3.	Kolektivna učinkovitost.....	14

1. SITUACIJA, V KATERI JE EKIPA

1.1. Tradicija in vizija moštva in kluba

Prvi zapisi o začetkih igranja nogometa v Kopru segajo daleč v čas, ko je ta predel Slovenije že spadal pod italijansko oblast, ki je krojila tudi prve športne korake na današnjem ozemlju Slovenske Obale. Prva pisana dokazila o igranju nogometa v Kopru izvirajo iz leta 1920, sicer pa se ime NK Koper pojavi šele leta 1955, z združitvijo športnih društev Aurora in Meduza.

Začetek nogometa na Primorskem oziroma v Kopru tako sovpada s časom po prvi svetovni vojni, ko je v Slovenskem Primorju vladala fašistična diktatura, ki je zatirala in uničevala vse; kar je bilo slovenskega. Nastanek klubov in igranje nogometa na Slovenski Obali je bilo družbeno, politično in ekonomsko pogojeno. Nogometne klube so v mestih ustanovljale skupine meščanov. Ker so v obalnih krajih tedaj živeli predvsem italijansko govoreči prebivalci, so bili tudi klubi italijanski. Društva, organizacije in klube so tedaj ustanovljali z namenom, da ta del obale poitalijančijo in takega predstavijo svetu, zato so bili po vrsti deležni močne - materialne in idejne pomoči tedanje oblasti. V tistem obdobju je bila v klubih včlanjena le peščica Slovencev, ki so imeli poitalijančena imena in priimke.

V Kopru je bil leta 1920 ustanovljen Circolo Sportivo Capodistriano, ki velja za prvo nogometno ekipo Kopra. Sestavljena je bila predvsem iz študentov; delavcev in ribičev. Nogometno igrišče se je nahajalo na zunanji strani vrat kopske Mude in na drugi strani ceste glede na današnji objekt. Igrišče je bilo peščeno, večkrat, pa, ga je zalila voda iz bližnjega morja. Po pripovedovanju danes že pokojnega Romea Škera je bil prvi predsednik kluba Mirko Nazarjev. Klubski barvi sta bili beločrna z emblemom redeče barve. Prav rdeč emblem je bil večkrat povod raznim izpadom gledalcev na tekmah, še posebej v notranjosti Italije.

Prva nogometna ekipa Kopra je kmalu že tudi gostovala oziroma igrala tekme v Trstu, Čedadu, Dolu pri Benetkah, Vicenzi, Mestrah in v Puli. Pomembna so bila tudi srečanja proti Ederi, moštvu italijanske republikanske stranke, in proti moštvu tržaškega oddelka italijanskih državnih železnic. Najboljši igralci ekipe Circolo Sportivo Capodistriano so bili Alfredo Conelli, Vittorio Minca in Umberto Parovel; ki je bil znan po tem, da je nogomet uspešno igral tudi v Argentini; Sicer pa je za tedanje igro veljalo, da je bila že bolj na začetni stopnji in predvsem statična.

Med tem so koprski študentje svoje nogometno znanje posredovali tudi sosedom izi Izole, kjer so leta 1922 ustanovili Športno društvo Virtus. V Kopru se je z napredkom nogometa Circolo Sportivo Capodistriano leta 1928 preimenoval v Unione Sportiva Capodistriana. Koprčani so tedaj poznali tudi prve kondicijske priprave v telovadnici San Francesco, sodobnejši pristop pa je prinesel tudi zeleni napredek v igri.

Klub je tedaj štel okoli 150 članov po pisanju Picolla pa je imel mlado in borbena ekipo, iz katere je kar precej nogometašev že tedaj prestopilo tudi v razne klube, ki so igrali v italijanski nogometni ligi. Leta 1934 je Unione Sportiva Capodistriana prevzela ime

veslaškega kluba Libertas in je nastopala v tekmovanju z imenom Unione Liberi Calciatori. V t.i. prvi diviziji so sodelovale še naslednje ekipe: Solovaj in Canotieri riunti dell'Adriatico iz Tržiča (Monfalcone), Casalini, A.C.E.G.A.T., Publico Impiego, Ber venier, Fortitudo, Ponziana, Servolana, Artiglieri Mista in Assicurazioni Generali (vsi iz Trsta), Ampelea iz Izole ter Arsia iz Pule. Koprčani so tedaj že odigrali prijateljske tekme z moštvom Pro Gorizia in tudi z Madžarskim moštvom iz Ferenzwaroscha. Iz dostopnih virov je še razbrati, da sta tedanje igralno obdobje koprške ekipe zaznamovala vratarja Fernando Favento in Derin. Pomembno vlogo so odigrali tudi bratje Scher. Vttorio je že leta 1928 iz Kopra prestopil k prvemu moštvu Triestine, ki je tekmovala v Serie A italijanskega državnega prvenstva. Njegov brat Giordano je odšel k Palmi in zaigral za Palmese, Bruno pa je prestopil v Lecce (Serie B) in od tam v Toskano, kjer je igral za Lucchese v Serie A. Bruno Scher je postal celo vratar državne reprezentance. Iz Kopra so nato v Trst odšli tudi naslednji trije vratarji: Casanelli, Luigi Ukmar in Fabrizi. Odličen igralec koprškega Libertasa je bil tudi Mario Cociani, ki je najprej prestopil k Aquili, po, končani drugi svetovni vojni pa je odšel celo v Milano k Interju. Skupaj z njim je k Interju (in v Serie A) odšel tudi Bruno Zago, v Trst pa so iz Kopra tedaj odšli še naslednji nogometaši: Petris, Braico, Griso, Flego in Valentinuzzi. Enega glavnih vzrokov za tako številne odhode je predstavljala slaba gospodarska razvitost Kopra, ki je pod fašizmom utrpelo precej škode. Koper je bil tedaj predvsem prosvetno mesto s šolami in samostani, brez dodatnih finančnih sredstev pa niti razvoj nogometa ni bil mogoč. In tako so si sicer obetavni igralci svojo športno srečo poiskali drugje. Precej bolj razvito je bilo tedaj gospodarstvo v sosednji Izoli, kjer si je dohodek ustvarjalo kar precej malih obrtnikov. Ti so s finančno pomočjo omogočili, da so se nogometaši Izole osamosvojili in odcepili od športnega društva Virtus. Leta 1933 so ustanovili nogometni klub Ampelea, ki je v naslednjih letih dosegel vidne uspehe. Še največje pa ravno med drugo svetovno vojno, ko so nogometaši Izole nastopali kot poklicni igralci v italijanski ligi, ki je združevala klube iz severne Italije.

Ker je bila izolska Ampelea finančno močnejša od koprškega Libertasa, si je lahka privoščila tudi (pre)nekatero okrepitev iz Kopra. Prav v teh dogodkih pa je iskati vzroke nastalega nogometnega rivalstva Kopra in Izole, ki se je v povojnih letih le še okrepilo.

Samo v mestu šest klubov!

Uničujoče udarce druge svetovne vojne je občutilo tudi življenje na Primorskem, tako na gospodarskem, kulturnem kot tudi športnem področju, tako da je z vso organizirano športno aktivnostjo vred zamrlo tudi nogometno dogajanje.

Že z letom 1939 so prenehale nogometne aktivnosti v Kopru in po okoliških vaseh. Ostale so le ekipe mladih fantov, ki so igrali v krajevnem prvenstvu. Iz tistih časov so se ohranila imena naslednjih ekip: Colaussi, U.R.I. (Unione ragazzi juventini), Combi (studenti del licero - Gimnazija Carlo Combi) in Virtus. Nogometaši iz sosednje Izole so tedaj beležili največje uspehe, nastopali so v poklicni italijanski ligi, ki je združevala klube severne Italije. Delovanje omenjenih društev v mestih je bilo omogočeno, ker so bili člani letih predvsem Italijani, njihovo delovanje je bilo tako v interesu italijanskih oblasti. V prvem povojnem

obdobju je na športnem področju v naših krajih delovalo še veliko Italijanov, obenem pa se je opazno večalo tudi število Slovencev, ki so se vključevali v 3 športne klube kot aktivni športniki ali športni delavci.

Hiter razmah po osvoboditvi

Nov (krajšii) zastoj v športu se je pokazal z nerešenim političnim statusom in odhodom Italijanov iz teh krajev. Za povojno obdobje sta bila značilna neustavljiva delavnost in ustvarjalnost ljudi, ki sta vplivala tudi na celotno športno življenje na Obali. To je hitro dobilo povsem druge oblike, klubi pa so italijanska imena spreminjali v slovenska. Zanimiv je podatek, da je na slovenski obali po drugi svetovni vojni delovalo celo več športnih društev kot danes. Po letu 1945 se je pričelo intenzivno ustanavljanje mestnih klubov in poživitev dela v le-teh. Najprej so delo obnovila že znana društva (Unione sportiva) iz Kopra, Pirana in Izole. Že takoj so bili najbolj aktivni nogometni klubi, ki so v začetku tekmovali v ligi Svobodnega tržaškega ozemlja (STO), v katero so bili vključene ekipe iz hrvaške Istre, slovenske obale in nekateri klubi iz okolice Trsta.

Zgodovina beleži zaporedne ustanovitve (oz. obnovitve) naslednjih nogometnih društev

1920 Circolo sportivo Capodistriano

1945 Unione sportiva Capodistriana

1947 Aurora Koper, Meduza Koper, Partizan Koper,

1948 Koper, Adria Koper,

1949 Proleter Koper, Portorož Portorož,

Boris Košele prvi (edini) Slovenec pri Aurori

Unione sportiva Capodistriana si je ob prizadevni pomoči Daria Benvenutija, Nicole Derina, Cesare Giachina, Romea Schera in drugih hitro opomogla, na Bonifiki pa je nastalo novo igrišče. Čeprav velja, da so bile tedanje športne naprave bolj provizorične, je Koper vendar imel tudi atletsko stezo ter igrišči za košarko in odbojko.

Na novem nogometnem igrišču so uvodoma odigrali dve prijateljski tekmi, prava športna aktivnost pa se je začela razvijati z vrnitvijo mladih fantov z bojišč in iz koncentracijskih taborišč. Nogomet se je začel naglo širiti tudi na podeželje in zanimanje zanj je bilo iz tekme v tekmo večje. Kronisti so zapisali, da se je na posameznih tekmah že zbralo tudi po več kot tisoč gledalcev.

Unione sportiva Capodistriana, ki je sprva veljalo za zelo močno društvo - vključeno je bilo

v CONI (Circolo olimpico.nazionale Italiano) - se je po kratkem povojnem delovanju že leta 1946 preimenovala v Aurora, društvo pa je kasneje pod svojo streho združevalo športnike iz različnih panog (ob nogometu še atletike, namiznega tenisa, košarke in plavanja). Predsednik Aurore je bil Nello Pelascier, po poklicu tiskar. V prvem letu je Aurora imela 100 članov, z izjemo enega so bili vsi italijanske narodnosti, šlo pa je za same domačine. Edini Slovenec med njimi je bil Boris Košele, ki je opravljal naloge tehničnega vodje-društva Aurora.

Leta 1947 sta bili v Kopru ustanovljeni še dve društvi ŠD Meduza (nogomet, košarka, namizni tenis) in ŠD Partizan (nogomet, atletika, odbojka, namizni tenis, plavanje, boks). Lastna sedeža društva sta imela le Aurora in Meduza, poleg pisarn pa je bilo na sedežu tudi plesišče - palestra, kjer so ob nedeljah prirejali ples. Med tednom so v teh prostorih člani društva lahko prosti čas preživljali tudi z igranjem biljarda, šaha, kart .. Aurora je združevala predvsem mladino, Meduza pa delavce in obrtnike.

1948 je bilo ob Obali aktivnih 15 klubov

Največji porast je nogomet zabeležil leta 1948, ko je bilo v obalnem pasu že aktivnih 15 nogometnih klubov. Samo v Kopru jih je bilo pet (Aurora, Meduza, Partizan, Edilit, Adria), leto zatem pa je bil ustanovljen še Proleter.

Le Partizan in Proleter sta bila slovenska kluba, vsi ostali klubi v Kopru pa so za člane imeli pripadnike italijanske narodnosti. Leta 1950 so v Šmarjah ustanovili NK Branik, v Novi vasi pa NK Mladi rod. Nogomet je bil na Obali res pravi šport številka ena, kar potrjujejo tudi podatki o številu članstva: od 30 v NK Mladi rod do 320 v NK Aurora.

Prvo pravo organizirano nogometno tekmovanje je predstavljala liga STO (Svobodnega tržaškega ozemlja), ki je na tem območju predstavljala tudi tekmovanje na najvišji organizirani ravni. Vanj so bili vključeni klubi iz hrvaškega dela Istre, Slovenske Obale ter klubi iz okolice Trsta.

Leta 1948 je v tej ligi nastopalo 15 ekip, obalni nogomet pa so zastopali: Aurora in Meduza iz Kopra, Arrigoni iz Izole ter Piran. Nižjo tekmovalno raven je predstavljalo igranje v istrski ligi, v kateri je tekmovalo 14 ekip. Z obale: Arrigoni B, Partizan, Aurora B, Rdeča zvezda, Jadran; Olimpija, Meduza B.

Leta 1949 je v ligi STO organizirano tekmovalo 14 ekip (z Obale iste kot leto poprej): Istrska liga je bila razdeljena na dve skupini. V istrski ligi A so nastopale ekipe iz Slovenske obale in severnega dela hrvaške Istre, v istrski ligi B pa so tekmovali ekipe iz južnega dela hrvaške Istre. V istrski ligi je skupaj nastopalo deset slovenskih ekip.

Ob prvi reorganizaciji slovenskega športa je bila 29. maja 1948 ustanovljena (obnovljena) Nogometna zveza Slovenije. Prvo leto je NZS vzdrževala stike z vsemi slovenskimi klubi prek sedmih poverjeništev. Ob reorganizaciji uprave leta 1949 so se novi ureditvi

prilagodili tudi v NZS, poverjenišтва pa so nadomestili s štirimi nogometnimi oblastnimi odbori.

Največji uspehu kluba

Leta 1966 je **Koper** izpadel iz enotne slovenske nogometne lige. Takrat so bili najboljši Škorjanec, Ivankovič, in Pinterič. Kot šestouvrščeni se vrnejo leta 1968, a naslednje leto znova izpadejo. V teh letih je tudi igral Malkoč Ekrem verjetno dosedaj najboljši igralec Kopra. Leta 1972 so solidni peti, a vzdržijo v prvi ligi samo štiri leta. Leto 1981 prinese lepše čase, saj se ponovno uvrstijo v prvo ligo. Tokrat dosežejo najboljše rezultate v zgodovini kluba. Po treh letih so tretji (Fingšt doseže 10 zadetkov), naslednje leto v sezoni 1984/85 pa v sijajnem slogu postanejo slovenski prvaki. Najboljši strelec je Studen, zaigrali so že perspektivni Badžim, Zulič in Jermaniš.

Za nagrado gredo 1985/86 v drugo jugoslovansko ligo, kjer sicer hitro izpadejo, a odigrajo tudi finale za amaterskega prvaka bivše države. Leta 1987 so drugi v SNL, najboljša sta Osibov in Breznikar, naslednje leto pa postanejo še drugič republiški prvaki in si priborijo možnost sodelovanja v medrepubliški ligi, kjer sta blestela Volk in Voljč. Leta 1984 in 1991 so osvojili tudi slovenski pokal. Za rekordno zmago še vedno velja tista proti trboveljskemu Rudarju z 8:1 in Priti Novi Gorici 7:1, obe zmagi sta bili doženi v gosteh.

V obdobju samostojne Slovenije niso več tako uspešni. Začeli so z dvema zaporednima osmima mestoma, čeprav so veljali zaradi izkušenj iz jugoslovanskih časov za ene izmed favoritov, nato pa za lep čas neslavno poniknili med prvo in drugo ligo. Na poti stare slave se uspešno vračajo ob koncu tisočletja, ko so osvojili tretje mesto leta 2002, naslednje leto pa se uvrstili še v polfinale pokala Intertoto, kjer jih je po tesnem boju izločil nizozemski Heerenveen (obdobje strelskega praznika Trenevskega in Jakomina), vrhunec pa so dosegli z zmago v pokalu Hervis, ko so v sezoni 2005/06 v finalu ugnali celjski CMC Publikum po izvajanju enajstmetrovk (1:1). Naslednje leto v sezoni 2006/07 ponovno osvojijo pokalno lovoriko in v finalu premagajo Maribor z rezultatom 1:0.

"Kanaščki", kot jih ljubkovalno imenujejo domači navijači, so po odhodu predsednika Subana v Mursko Soboto dobili med tekmovalno sezono 2005/06 novega lastnika, saj je vložil kar nekaj sredstev v klub ameriški poslovnež **Milan Mandarić**.

Širok seznam reprezentantov

Igralci, ki so poniknili v Kopru in postali reprezentantje širijo bogat in dolg seznam. Na njemu najdemo imena kot so Galič, Rudonja, Jermaniš, Boškovič, Dedič, Poljšak, Benedejčič, Zupan, Zulič, Bečaj, Ribarič, Šukalo, Jakomin, Jukan ki so vsi v času slovenske samostojnosti nosili "rumenomodri" dres.

Igor Benedejčič je celo dosegel prvi gol za slovensko reprezentanco na gostovanju proti Estoniji. Najboljši klubski strelci so **Miloš Breznikar**, sledita mu **Sašo "Tojo" Jakomin**,

Patrik Ipavec in **Vili Bečaj**. **Prvi gol pokalu UEFA je dosegel Viler Mitja**. Največ nastopov pa je zbral dolgoletni kapetan **Andrej Poljšak** in **Edmond Gunjač**.

Mladen Rudonja je svoj prvi reprezentančni gol dosegel proti Romuniji ter Sloveniji omogočil odhod na svetovno prvenstvo v Koreji.

Vir zgornjega zapisa predstavlja diplomska naloga Vanje Košpenda na fakulteti za šport v Ljubljani. Gradivo dopolnil in uredil Maleševič Stojan (novejša zgodovina Nogometnega kluba Koper).

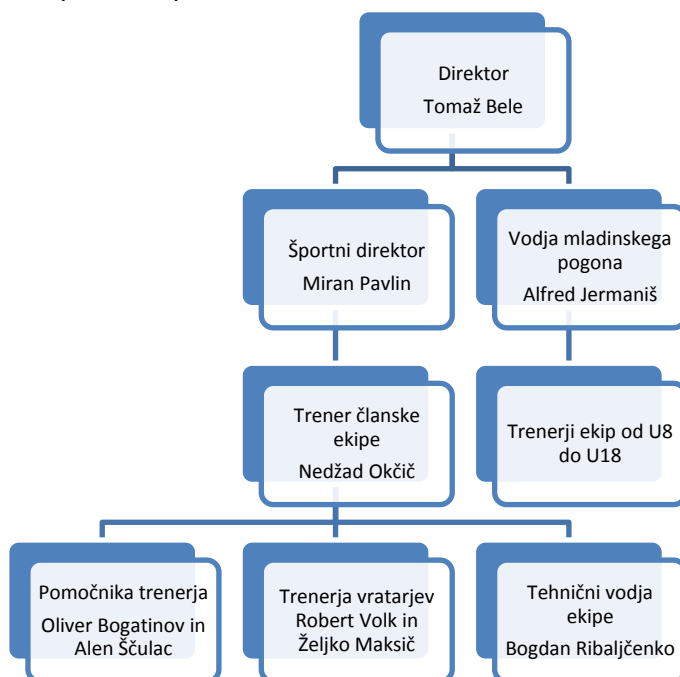
V zadnjih dveh letih lahko dodamo še finale pokala v sezoni 2008/2009 in v sezoni 2009/2010 osvojitve državnega prvenstva

Vizijo klub nima sistemsko urejeno ampak je plod posameznikovega uma, človeka, ki trenutno odloča o kadrovske politiki.

1.2. Struktura kluba

Današnji pravni status nogometnega kluba je športno društvo, ki je pri delovaju zavezano organizacijsko in pravno spoštovati Zakon o društvih in pa Statut društva, ki pa mora biti v skladu z Zakonom o društvih. Naslednji organigram poenostavljeno prikazuje strukturo kluba FC Koper s poudarkom na članski ekipi.

Slika1, Organigram ekipe FC Koper

2. ZNAČILNOSTI IGRALCEV- SESTAVA EKIPE

2.1. Skupna količina vseh značilnosti in sposobnosti igralcev

Značilnosti igralcev sem ocenil subjektivno na področju socialnih lastnosti (SL), socialne inteligentnosti (SI), sposobnosti učinkovitega komuniciranja (UK), vodenja (V), sposobnosti reševanja konfliktov (RK), visoke frustracijske tolerance (FT) in občutljivosti na probleme drugih (OPD). To so področja oziroma lastnosti posameznikov, ki naj bi bile po Tušku (1997) izredno pomembne za športnike ekipnih športov. Ocenjevalna lestvica je od 0 do 20.

Nogometna sposobnost igralcev (NS), je ravno tako dana subjektivno, z razponom ocen od 0 do 20, kjer najvišja ocena pomeni najvišja sposobnost za slovenske razmere.

Tabela1, Skupna količina vseh značilnosti in sposobnosti igralcev

Ime in Priimek	SL	SI	UK	V	RK	FT	OPD	NS
Ermin Hasič	18	10	10	8	12	5	12	17
Igor Nenezič	15	12	12	8	10	12	14	15
Dejan Kern	10	10	10	5	8	10	8	8
Kristijan Polovanec	12	14	15	12	13	12	14	16
Enes Handanagič	11	10	10	8	10	12	12	16
Etien Huskič	11	14	12	8	8	12	13	10
Aleksander Rajčević								
Aljaž Struna								
Damir Hadžič								
Ivica Guberac								
Nebojša Kovačević								
Dare Vršič								
Miran Pavlin								
Luka Pavlin								
Miloš Sučević								
Amir Karič								
Ivan Sesar								
Dalibor Radujko								
Andraž Struna								
Mitja Viler								
Saša Božičič								
Dario Biščan								
Daniel Bešič								
Mitja Brulc								
Davor Bubonja								
Admir Suhonjič								

2.2. Homogenost in nehomogenost igralcev

Homogenost ali z drugimi besedami podobnost. Ekipa Kopra teži k temu, da ima čim več različnih nogometnih igralcev.

Ta različnost se najprej kaže v igralnih situacijah. V sistemu 4-2-3-1 ima ekipa Kopra najmanj po dva igralca na vsakem igralnem mestu. Nekaj igralcev je tudi takih, ki lahko igrajo vsaj na dveh drugih igralnih pozicijah in s to vlogo se tudi sami strinjajo. Vsako igralno mesto pa ima v večini primerov najmanj dva igralca, ki sta si v svojih nogometnih sposobnostih različna. Tako npr. levo bočno pozicijo v obrambi zasedata Karič in Hadžič. Prvi je izredno dobro napadalno podkovan z izredno natančno globinsko podajo in izrednim predložkom z strani. Po drugi strani pa je faza branjenja njegova šibka točka in v tem je Hadžič veliko boljši.

Druga razlika ali podobnost se kaže v vlogah, ki so jih igralci prevzeli za svoje v ekipi. Tako imamo tri formalne vodje oz. kapetane ekip (Pavlin, Polovanec, Handanagič), dva neformalna (Radujko, Guberac), enega policaja (Handanagič), enega socialnega in ekspertnega vodja (Pavlin), tri ekipne klovne (Karič, Hadžič, Radujko).

2.3. Kompatibilnost igralcev

Kompatibilnost pomeni sposobnost posameznika, da deluje učinkovito in v harmoniji z ostalimi člani ekipe v dani situaciji. Kompatibilnost igralcev FC Kopra bomo analizirali s štirih vidikov.

Prvi vidik je osebostna značilnost posameznega igralca. Tako kot ima vsak igralec različni prstni odtis tako nimamo dveh posameznikov v ekipi, ki bi imela isto osebnost. Moram reči, da v tridesetih letih nisem spoznal dveh oseb z isto osebnostjo.

Igralsko sposobnost sem že omenil v prejšnjem poglavju. Ponovim, težimo k temu, da imamo najmanj dva igralca na vsaki igralni poziciji in vsaka igralna pozicija naj bi imela najmanj dva različna tipa igralca na tej poziciji.

Tretji vidik je vidik posameznika z svojo vlogo v ekipi. Igralec mora biti sposoben odigrati svojo vlogo v ekipi oz. vloga in sposobnost morata biti kompatibilni. Američani imajo dober pregovor na to temo in se v prevodu glasi nekako tako:

»Tvoja podoba govori tako glasno, da te ne slišim, kaj mi želiš povedat«

V naši ekipi imamo kar nekaj takih posameznikov, katerih imena ne želim izdati.

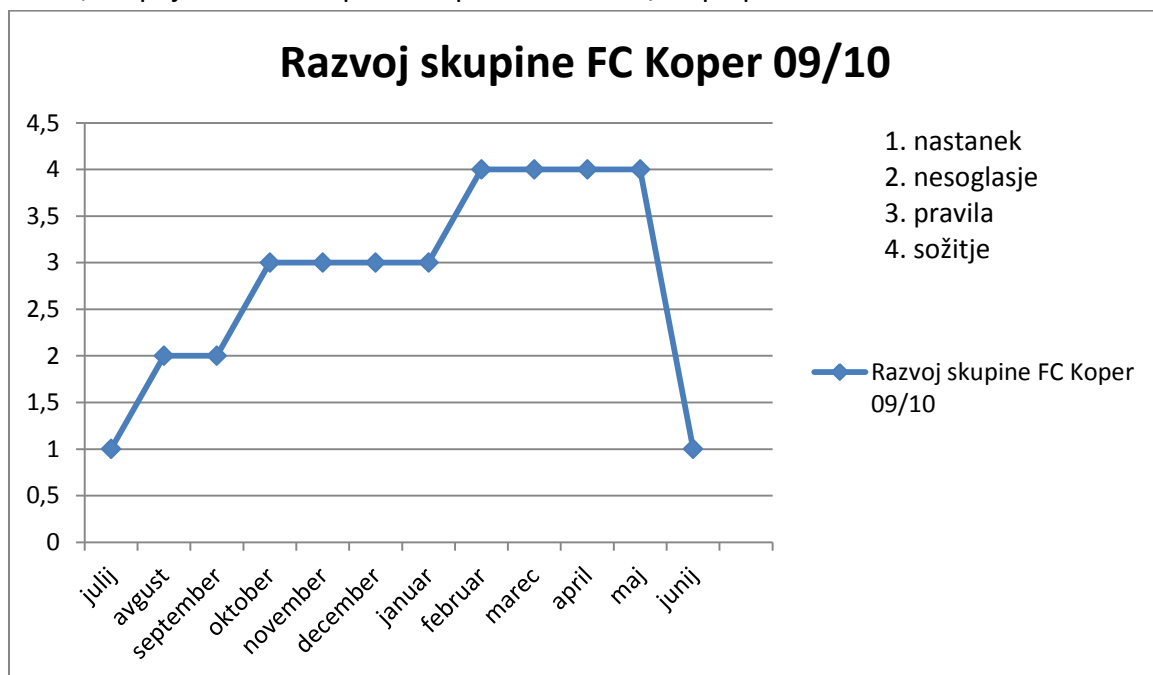
Zadnji vidik kompatibilnosti je z vidika ciljev in nalogami ekipe. Nekaj posameznikov ima cilje, ki so vezani na lastne interese in jih cilji in naloge ekipe popolnoma nič ne ganejo. Žal so toliko sposobni, da se ta njihov interes vidi na daleč, čeprav govorijo drugače.

3. STRUKTURA EKIPE

3.1. Razvoj skupine- ekipe

Ker ima vsaka skupina svojo dinamiko razvoja je izredno pomembna komponenta čas. V katerem obdobju in kje se ekipa nahaja z vidika stopnje zrelosti. Če govorim o ekipi Fc Koper potem lahko trdim, da je danes 24.maja 2010 ekipa v zadnji fazi zrelosti ekipe to je v fazi razpada ekipe. Naslednji graf prikazuje ekipo Fc Koper v sezoni 2009/2010 z vidika stopnje zrelosti.

Graf1, Stopnja zrelosti ekipe FC Koper v sezoni 09/10 po posameznem mesecu

3.2. Elementi strukture skupine-ekipe

Z psihološkega vidika poznamo štiri temeljne kamne gradnje ekipe to so, pozicija v ekipi, vloge, norme in status. Vsi štirje elementi strukture ekipe niso neovisni ene od druge ampak ena na drugo vplivajo.

3.2.1. Pozicija v ekipi

Z pozicijo v ekipi je mišljenjo rezervni igralci in igralci prvokategorniki. Ta delitev je v Kopru jasna že od samega začetka oz. nastanka ekipe in med sezono ni prihajalo do spremembe pozicija v ekipi. Glavni razlog za to so bili dobri rezultati, saj po zmagi nihče ne pričakuje, da bi prišlo do spremembe pozicije v ekipi. Navadno rezervisti vidijo vsak poraz kot znak, da lahko postanejo prvokategorniki, ob zmagah pa so tiho, trener pa ne želi spreminjati preverjene formule.

3.2.2. Status

Status pomeni količino pomembnosti in prestiža. Pri ekipi Fc Koper je zanimivo to, da formalna statusna lestvica ni skladna z neformalno statusno lestvico večine igralcev in okolice ekipe (mediji, gledalci itd.). Druga zanimivost je tudi to, da so nekateri visoko na neformalni lestvici predvsem zaradi ene vrste socialne moči, to je zaradi referenčne oziroma identifikacijske moči, ki pa verjetno izvira iz stila življenja. Lahko bi rekli, da Esmeralda, Roky in Rambo nimajo svojih imen ampak so preprosto Esmeralda, Roky in Rambo. Esmeralda govori najlepše, najboljše in vedno resnico ne glede na povedano.

3.2.3. Vloge

Vloga pomeni določen vzorec vedenja, za katerega pričakujemo, da se ga bo posameznik v ekipi držal. Izhaja iz pozicije v ekipi, statusa in pripisane odgovornosti.

Odgovoriti moramo na tri vprašanja glede vlog. Ali so vloge jasne? Ali igralci sprejemajo svojo vlogo? Ali oziroma kako to vlogo igralci izvajajo?

Trener je tisti, ki skrbi za jasno delegirane in določene vloge in to svojo nalogo opravlja več kot dobro. Pri sprejemanju vlog pa prihaja do nezadovoljstva z dodeljeno vlogo. Kljub upoštevanju pogojev, v katerih igralci lažje sprejemajo vlogo prihaja do nezadovoljstva. Glavni problem je v različnem vrednotenju igralskih sposobnosti. Večina rezervistov smatra, da imajo znanja in sposobnosti, ki so večja od tistih, ki trenutno igrajo pred njimi v ekipi. In če igralec smatra, da se mu tukaj godi krivica je popolnoma ves trud okoli takega igralca zamen, saj so vse tvoje besede lahko razumljene kot laž, saj se ne skladajo z njegovo »resnico«. V

takih primerih trenerjem svetujem, da se držijo Machiavelijeve logike, ki pravi da je bolje, da se te igralci bojijo kot, da te sovražijo. »Laž« pa je lahko ključni prispevek k sovražtvu. Pri izvajanju nalog pa se držimo načela, da dodelimo le tako vlogo igralcu, katero je sposoben izpeljati. Če svoje vloge ne sprejema pa mu dopuščamo alternativo v slogu, ranjenemu levu pusti prostor za izhod, če ne se bo boril do smrti. Tukaj moram reči, da smo kar nekaterim igralcem izpolnili pogodbene obveznosti v naprej, samo da ne hodijo na igrišče razbijat škatel, spet drugim pa smo poiskali nov klub, kjer bodo lahko odigrali svojo sanjsko vlogo v stilu, v tem filmu ne nastopajo stranski igralci.

3.2.4. Norme

Norme so neformalna pravila, ki naj bi se jih držali vsi člani ekipe. Pravila razumemo kot pričakovan način vedenja, dogovor pa kot pravilo doseženo s konsenzom.

Pravila delovanja so jasno določena v pogodni o igranju nogometa v točki, obveznosti igralca. Ta pravila so določena na ravni kluba in trener ima le majhen vpliv na spremembo le teh. V klubu imamo tudi Pravilnik o kaznovanju in nagrajevanju, kjer je izražena tudi volja igralcev zato bi lahko rekli, da so to dogovori o pričakovanem vedenju, ter o kaznih za odklone od pričakovanega vedenja posameznika.

Pri normah se stvar zaplete. V klubu ni strategije ali načrta kako graditi norme delovanja, saj je vse prepuščeno trenutni sestavi ekipe in njihovemu vplivu na pričakovo vedenje. Žal se ravno zaradi tega dejstva v ekipi težje znajdejo ustvarjalni posamezniki, ki pa se težje komformirajo ad hoc. Taki igralci imajo rezervirana imena pri nas npr. Šerif 1, Šerif 2, Šerif 3 itd.

4. KOHEZIVNOST EKIPE

Kohezivnost je definirana kot dinamični proces, ki se odraža v težnji ostati skupaj, da bi ekipa lahko dosegla zastavljene cilje in ob tem nudila igralcem čustveno zadovoljstvo (Carron et al, 1998).

Če analiziramo po Carronovemu modelu (1982) razvoj kohezivnosti v ekipi na podlagi štirih faktorjev potem lahko za ekipo FC Koper podamo naslednje ugotovitve.

Visoki nivo tekmovanja nam daje možnost ustvariti visoko kohezivnost ekipe, ki je usmerjena na rezultat. Igralci so pogosto skupaj, saj jim je nogomet delo in zato tudi hitreje navežejo stik in postanejo enotni. Ekipa je že izoblikovana in zato je bolj nepropustna tako, da so ustvarjeni stalni pogoji za gradnjo kohezivne ekipe. Kljub dejstvu, da imamo na spisku 25 igralcev lahko trdim, da to ni prevelika številka za nastanek kohezivnosti.

5. PROCESI V EKIPI

5.1. Cilji in postavljanje ciljev

Cilji ekipe Fc Koper v sezoni 2009/2010 so bili predvsem tekmovalne narave. Glede na dejstvo, da je ekipa v prejšnji sezoni v drugem delu prvenstva (spomladi) na zadnjih šestnajstih tekmah osvojilo 24 točk in bila 3. mestu v tem delu prvenstva so bili cilji vezani na december 2010. Tekmovalni cilj je bil osvojiti najmanj tretje mesto po odigranem jesenskem delu tekmovanja.

Formalno cilji ekipe niso nikjer zapisani in nimajo nobene teže v smislu nagrajevanja za uspeh oziroma kaznovanja za neuspeh (npr. premije vezane na cilj ekipe). Cilj smo si zadali predvsem trenerji.

Cilj, ki so ga postavili vodje trenerjem pa je bil postati v novi sezoni stabilen prvoligaš (točkovno), saj ne želijo doživljati ponovno še ene turbulentne končnice, kot je bila v sezoni 2008/2009.

5.2. Komunikacija, sprejemanje odločitev in atribucije v ekipi

Komuniciranje v ekipi poteka tako vertikalno (trener- igralci) kot horizontalno (igralci-igralci, trener-trener) tako da lahko rečem, da ni komunikacijskih ovir z vidika nedostopnosti.

Odločitve o ekipi sprejema trener, skupaj z svojimi pomočniki in ni vezan na direktorja ali športnega direktorja ali trenerja vratarjev. Logika je izredno preprosta, odloča o zadevah za katere odgovorja.

5.3. Kolektivna učinkovitost

Ekipa dokazuje z rezultati, da je kolektivno učinkovita. Zmaga ekipi prinaša 3 točke, neodločen izid 1 točko in poraz 0 točk. Ekipa Koprca je osvojila 73 točk v sezoni 09/10, kar je 11 točk več od drugouvrščene ekipe in ravno za toliko točk smo kolektivno bolj učinkoviti od najbližjega zasledovalca.

Ekipa je začela verjeti v doseg cilja na pripravah za drugi del sezone v Antalyji. Tam smo odigrali nekaj kvalitetnih tekem z vrhunskimi ekipami, ki so nastopali v ligi prvakov (Debrecen, Unirea, Partizan) ali bodo na svetovnem prvenstvu v Južni Afriki (Severna Koreja) in prikazala igro, ki je bila nadpričakovani. Ravno to pozitivno presenečenje, ki so ga doživeli igralci je ključ k njihovem prepričanju, da je sezona njihova.

6. LITERATURA

Robert, Misja. Psihologija športa 2, zapis predavanj, interno gradivo. Ljubljana, 2009.